

150 DE ANI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ROMÂNESC DE MARINĂ. DESPRE MENTORI

expert dr. Carmen Irène ATANASIU*

O scurtă explicație necesară

În legătură cu acest subiect și, de curând, cu evenimentele dedicate acestei aniversări, am mai scris, debutând cu un istoric al evoluției școlilor de marină¹, propunându-mi ca în continuare să scriu despre oameni care au marcat destinele acestor instituții, comandanți, profesori, elevi și performanțele lor în pregătirea personalului navigant pentru Marina Militară și Comercială. Este o promisiune pe care încerc să o respect în rândurile de față, conștientă fiind de faptul că un subiect care implică atâția oameni de valoare, îndrumători spirituali care au influențat învățământul românesc de marină, nu poate fi tratat exhaustiv și, în orice caz nu poate acoperi întreaga arie în care acești mentori au evoluat. Risc, astfel, ca prin omisiune să neîndreptățesc mulți oameni meritoși și să provoc nemulțumiri, fără intenție, cu atât mai mult cu cât, vastitatea subiectului și, nu în ultimul rând, dificultatea de a analiza și a aprecia selectiv prestația **corpului profesoral activ** din instituțiile militare și civile de învățământ naval, mă obligă să rămân în limitele istoriei antedecembriste.

În acest context, subiectul pare și chiar este dominat de cadrele didactice provenind din Marina Militară, dar nu trebuie uitat că, cel puțin până în 1990, vreme de mai bine de un secol (118 ani), singurele școli pentru formarea **personalului navigant superior** au fost cele militare.

Navigația, o meserie pluridisciplinară

În contextul evolutiv al modernizării României, un rol prioritar din multe puncte de vedere l-au jucat Marina Militară și Marina Comercială, în apărarea și promovarea intereselor fundamentale ale unui stat-teritoriu udat din belșug de apele Dunării și învecinat în sud-est cu Marea Neagră. În acord cu exigențele societății românești, pe frontal unei asemenea situații geografice – un amplu debit fluvial dimpreună cu 245 km de litoral maritim

---

* Colegiul Director al Ligii Navale Române; redactor-șef al Revistei „Marea Noastră”.

¹ Vezi: Carmen Irène Atanasiu, Academia Română, *Istoria transporturilor navale*, în *Istoria tehnicii și a industriei românești* (coord Dorel Banabic), Vol II, *Electrotehnica. energetica, transporturile și învățământul tehnic*, Editura Academiei Române, București, 2020; Carmen Irène Atanasiu, *Anul 2022 sub semnul împlinirii unui secol și jumătate de învățământ românesc de marină*, În „Marea Noastră”, anul XXXII, nr. 2 (129), aprilie-iunie 2022.

– învățământul de profil, cel desemnat să formeze specialiști în ale marinăriei, s-a constituit într-o prioritate și a impus o tradiție pe care imperativele prezentului o nuanțează și o diversifică.

Așa cum am arătat când am abordat acest subiect, **prima instituție națională de referință, Școala Flotei, întemeiată la Galați în 1872**, a deschis seria acelor eforturi calificate care fac din România un promotor redutabil al științei navigației cu scop militar sau civil, în spațiul sud-est european. În anii ce au urmat, preocupările vizând instrucția și educația marinărească s-au materializat într-un număr de școli (inclusiv pentru copii) ale căror promoții de absolvenți au onorat idealurile tânărului stat European.

După Primul Război Mondial, noul cadru politic, economic și socio-cultural impunea o viziune novatoare, inclusiv în domeniul marinăriei, imperativ care a determinat înființarea Școlii Navale, la Constanța, în anul 1920. De-a lungul anilor, prerogativele acestei pluridisciplinare meserii de navigator au fost consecvent revitalizate prin intermediul școlilor ce au urmat, instituții de învățământ superior, dar și alte școli de profil, menite să instruiască ofițerii Marinei Militare și Comerciale – mecanici și navigatori.

În anul 1920, una dintre marile dificultăți ale începuturilor Școlii Navale a fost lipsa acută de personal didactic și de comandă, nu pentru că în marina română n-ar fi existat cadre pregătite, dimpotrivă, campaniile dure din timpul războiului au conferit corpului de comandă o experiență care nu s-ar fi putut dobândi în alte condiții. Problema a fost numărul mic de ofițeri, în situația în care noile nave intrate în dotare, unitățile de marină nou create, cereau ele însele un personal sporit. Statul de funcțiuni restrâns din primii ani, fluctuația cadrelor permanente ale Școlii Navale, precum și împărțirea profesorilor asociați între îndatoririle lor de bază și orele predate elevilor, au întărit convingerea cu privire la necesitatea închegării unui corp profesoral propriu și stabil, deziderat care, cu timpul, a început să prindă contur.

Aceste cadre s-au recrutat, după cum consemna Darea de seamă a conducerii Școlii Navale pentru perioada 1920 - 1924, „numai din acei care ar avea aptitudini și vocație”. De-a lungul anilor s-a apelat, de asemenea, la numirea de profesori suplینitori - cadre civile - licențiați și cu seminar pedagogic.

În luna iulie 1920, în funcția de comandant al Școlilor Marinei, din structura cărora făcea parte și Școala Navală, a fost numit căpitan-comandorul Comeliu Bucholtzer, iar locotenent-comandorul Ioan Georgescu, viitor viceamiral și comandant al Marinei Militare, a devenit primul director (comandant) al Școlii Navale, până în anul 1924, când a fost înlocuit cu comandorul Petre Bărbuneanu (1924 - 1926, 1928 - 1931). Funcția de comandant al Școlii Navale a fost deținută, în continuare, de: comandor Corneliu Bucholtzer (1926 - 1928), căpitan-comandor Alexandru

Constantinescu (1931 - 1936), comandor Gh. Panteli (1936), căpitan-comandor Mihail Constantinescu (1937), comandor Paul Zlatian (1938), comandor Alexandru Bardescu (1939-1940).

Comandantul școlii era urmat în funcție de ajutorul comandantului (directorul de studii), în ale cărui atribuții intra și controlul asupra disciplinei, instrucției elevilor și practicii marinărești. Primul director de studii al Școlii Navale a fost locotenent-comandorul Ioan Georgescu. Funcția de director de studii a mai fost deținută în anii care au urmat de: locotenent-comandor Alexandru Bardescu (1924 - 1926), căpitan Iacob Bălan, viitor contraamiral (1926), locotenent-comandor Paul Zlatian (1926 - 1928), căpitan-comandor Grigore Popovici (1928 - 1930), locotenent-comandor Nicolae Bardescu (1930 - 1931), căpitan Carol Prossinagg (1931 - 1934), autorul unui valoros curs de navigație², locotenent-comandor Alexandru Stoianovici (1934 - 1935), viitor amiral, căpitan Toma, Matei (1935 - 1937), viitor comandant al Școlii Navale, căpitan Petre Popescu-Deveselu (1937 - 1940).

Fiecare secție (școală) - Specială, Pregătitoare și de Aplicație - era încadrată, de asemenea, cu un director de studii.

Schema de comandă a școlii cuprindea și funcția de comandant al Unității elevilor, primul a fost căpitanul Mihail Constantinescu, înapoiat în anul 1920 de la studii de specialitate din Franța și funcția de comandant al companiei trupei, subunitate de militari în termen afectată școlii). Personalul „în cadre” mai cuprindea ofițeri de clasă ai celor două secții, un medic (primul fiind căpitanul medic Gh. Brezeanu) și un sanitar, ofițeri cu cazarmarea și aprovizionarea, șeful bibliotecii, personalul de registratură și o dactilografă.

Printre ofițerii „de clasă” și comandanții Unității elevilor s-au numărat: locotenenții Victor Voinescu, primul comandant al submarinului „Delfinul” (1936) și Eugen Săvulescu, comandant al marinei (1948), căpitanii Aureliu Pelimon și Ion Stoian, viitori comandanți ai școlii.

Trebuie subliniat că acești ofițeri, în marea lor majoritate, nu îndeplineau numai funcții de comandă, prestigiul lor în rândul elevilor rezulta și din aceea că ei predau, efectiv, cursuri teoretice și conduceau activitatea practică, dovedind competență și atașament pentru misiunea lor didactică.

Printre cadrele permanente care s-au distins de-a lungul anilor, la disciplinele predate au fost: comandorul Ioan Georgescu (navigație, manevre, matelotaj), comandorul Aurel Negulescu, cunoscut în publicistica de marină sub pseudonimul „Moș Delamare” (navigație), comandorul

---

² Căpitan Carol Prossinagg, *Curs de navigație*, Tipografia Școlii Navale, 1933.

Corneliu Bucholtzer (geometrie descriptivă, cursul de submarine, mine și torpile)³, comandorul Petre Bărbuneanu (geografie, matematică, meteorologie, hidrografie, oceanografie), căpitan-comandorul Victor Schmidt (manevra navei, submarine), căpitanul August Roman, primul comandant al navei școală „Mircea” în 1939 (istoria războaielor), căpitanul Nicolae Cristescu (navigație), căpitanul Alexandru Stoianovici (director de studii și titularul cursului de drept internațional și navigație), locotenent-comandorul Gheorghe Koslinski, ministru secretar de stat al marinei în anii 1940 - 1941 (navigație submarină), locotenent-comandorul Iacob Bălan (regulamente de marină), toți viitori contraamirali, locotenent-comandorul M. Constantinescu (artilerie, trageri și balistică), autorul manualului „Trageri navale de artilerie navală”, locotenent-comandorul Alexandru Gheorghiu (cursul de istorie maritimă și istoria războaielor navale), căpitan-comandorul Constantin Pogonat, ultimul comandant al bricului „Mircea” în 1926 (oceanografie).

Dintre profesorii civili s-au afirmat ca adevărate personalități: colonelul (r) Marin Ionescu-Dobrogianu, membru corespondent al Academiei Române (geografie)⁴, inginerii Virgil Cotovu, director al Portului Constanța (calcul diferențial și integral) și Gh. Rizescu (analiză matematică și algebră superioară), coautor al valoroasei „Geografii militare” (1934).

De asemenea, catedrele cursului de informare (perfecționare) pentru căpitanii de marină au fost încadrate cu ofițeri superiori cu cea mai bună pregătire între care: comandorul Ioan Isbășescu, comandorul Corneliu Bucholtzer, locotenent-comandorii Victor Schmidt și Nicolae Păiș, căpitan-comandorul Eugen Roșca, viitori amirali cu funcții înalte în cadrul marinei și armatei române.

După Război

---

³ Contraamiralul Corneliu Bucholtzer a elaborat lucrări care s-au distins prin ținuta lor științifică și varietatea domeniilor abordate. Din 1934 director al Institutului Geografic Militar, a fost promotor al celor mai noi procedee geodezice și topografice, autorul modelului de hărți și planuri directe de un tip nou care au servit la elaborarea viitoarelor hărți militare din dotarea armatei, model prezentat în broșura *Cum se face și se citește o hartă Reproducerea hărților* (1935). Varietatea preocupărilor științifice ale acestui ofițer profesor este demonstrată de diversitatea titlurilor apărute sub semnătura sa: *Ce e marea?* (1925), *Telegrafie și telefonie fără fir* (Chișinău - 1926), *Inițierea în radio* (București 1931), *Două conferințe de tactică și strategie maritimă* (București f.a.), *Matematici speciale și aplicate* (București 1936), *Geodezie* (1937), *Calculul integral și geometria analitică* (1935).

⁴M. D. Ionescu-Dobrogeanu, *Dobrogeanu în pragul veacului al XX-lea*, Atelierele Grafice I. V. Docescu, București, 1904.

Astfel creată și dotată cu o echipă de excepție, Școala Navală a funcționat la Constanța până în anul 1948, cu excepția anilor celui de Al Doilea Război Mondial, când temporar a fost transferată la Turnu Măgurele. După 1948, școala a cunoscut o serie de reorganizări care au urmărit perfecționarea calității procesului de învățământ și, nu în ultimul rând, obținerea statutului de învățământ superior.

Așa se face că în anul 1973, prin unirea Școlii de ofițeri activi de marină „Mircea cel Bătrân” (numele sub care funcționa școala din 1969) cu Institutul de Marină Civilă (înființat în anul 1972), a luat ființă Institutul de Marină „Mircea cel Bătrân”, cu statut de învățământ superior, care, în 1990, a devenit Academia Navală „Mircea cel Bătrân” (Pe larg în „Marea Noastră”, nr. 2 (129), aprilie - iunie 2022).

Printre cei care au dirijat destinele instituției care, indiferent de denumirea pe care a purtat-o, și-a asumat în continuare sarcina pregătirii ofițerilor de marină militară și comercială, au fost: Căpitan de rangul III Gheorghe Sandu viitor viceamiral, comandant al Școlii Militare de Marină (1953 - 1954) și al Școlii Militare Superioare de Marină (1960 - 1961); Căpitan de rangul I Nicolae Milu, comandant al Școlii Militare Superioare de Marină (1955 - 1958); Contraamiral Ilie Ștefan, comandant al Școlii Superioare de Marină (1961 - 1972), care, în 1972 a fost detașat la Ministerului Educației și învățământului în vederea numirii ca rector al Institutului de Marină Civilă din Constanța, devenind primul rector al Institutului de Marină Civilă (1973) și, apoi, comandant al Institutului de Marină „Mircea cel Bătrân” (1973 - 1980); Contraamiral Petru Anghel, comandant al Școlii de Ofițeri Activi de marină (1972 - 1973); Capitan de rangul I Gheorghe Anghelescu, viitor viceamiral, comandant al Institutului de marină „Mircea cel Bătrân” (1980-1987); Capitan de rangul I Constantin Pora, comandant al Institutului de Marină „Mircea cel Bătrân” (1987 - 1990); Contraamiral Eugeniu Dumitrescu, primul comandant al Academiei navale „Mircea cel Bătrân” (1990 - 1993) ș.a.

Parte dintre acești ofițeri, fie prin longevitate la cârma învățământului de marină, fie în funcții asigurate în instituții de stat la cel mai înalt nivel, au avut șansa să influențeze, de cele mai multe ori în bine, evoluția Marinei în ansamblul ei, implicit a învățământului în domeniu.

Marina Română, focar de știință navală

Este important faptul că acești oameni, de-alungul timpului, indiferent de sistemul politic în care au evoluat, pregătindu-și urmașii, au lăsat în urma lor o operă, o reală contribuție la crearea fundamentului teoretic al învățământului de marină, dar și la consolidarea și îmbogățirea patrimoniului național de valori culturale, științifice și tehnice.

Câteva exemple în acest sens, în afara celor deja menționate pe parcurs, sunt semnificative.

În anul 1926, căpitanul Alexandru Stoianovici, mai târziu director de studii la Școala Navală (1934 - 1935) și titular de curs, a lansat un apel pentru constituirea unui organ central care să „asigure bunul mers al serviciului de la mare”, pentru „crearea unui serviciu hidrografic care să se ocupe de toate chestiunile referitoare la practica navigației. În anul 1927, ca prim director al acestui serviciu nou înființat, căpitanul Al. Stoianovici a executat pentru prima dată, cercetări și măsurători de curenți marini în zonele Chilia - Gura Portiței.

Serviciul Hidrografic al Marinei, cu sediul la Constanța, a întreprins cercetări, sondaje, măsurători de curenți și alte lucrări hidrografice, la început sub conducerea comandorului Al. Stoianovici și apoi a căpitanului Emil Grecescu, director de studii la Școala Navală (1943-1946)⁵.

În anul 1960, viceamiralul Petre Bărbuneanu, care, începând cu anul 1924 a predat primul curs de Oceanologie la Școala Navală, a publicat lucrarea *Mările și oceanele pământului*, o sinteză a preocupărilor sale de o viață în cercetarea științifică a oceanului planetar.

În domeniul cercetărilor marine, îndeosebi al arheologiei submarine, se cuvine amintit și căpitan-comandorul Constantin Scarlat, în anul 1969 lector la Catedra de Pregătire marinărească a Școlii Militare Superioare de Marină, care, într-o perioadă când nu existau încă instituții specializate în acest domeniu, s-a dovedit un deschizător de drumuri, un remarcabil sportiv și un vrednic maestru, preocupat de cunoașterea „țărmlui nevăzut al Mării Negre”. Lui Constantin Scarlat i se datorează primele indicații asupra unor probleme noi referitoare în special la vestigiile antice de sub apele litoralului nostru, descoperiri prezentate în numeroase studii de specialitate sau în lucruri ca: *Țărmlul nevăzut al Mării Negre (1982)*, *Itinerariu subacvatic la Istru și Pontul Euxin (1988)*, *Călătorie în adâncuri (1989)*.

Meritoriu pentru Constantin Scarlat este faptul că dedicându-săe cu pasiune meseriei de scufundător, a desfășurat o tenace stăruință în a o pune în serviciul științei. Meritul său este cu atât mai demn de prețuire cu cât nu s-a mulțumit să-și limiteze abilitatea de scafandru la o satisfacție științifică și sportivă personală, ci a căutat să facă școală, împărtășind cu generozitate unui mare număr de tineri de diverse profesii, valorile bogatei și rodnicei sale experiențe.

---

⁵ Menționăm că toți ofițerii la care facem referire au asigurat, la un moment dat, funcții importante și diverse în Marina Militară și Comercială, noi specificând în cele de mai sus doar pe cele în legătură cu învățământul naval.

O preocupare specială au manifestat marinarii și în domeniul alcătuirii unor lucrări, unele cu caracter enciclopedic, de imediată utilitate specialiștilor români și străini, necesare oamenilor de știință și de litere, traducătorilor, dar și marelui public în general.

Prima lucrare de acest gen fiind chiar prima publicată în limba română, a fost *Lexiconul maritim englez-român* cu termeni corespondenți în limbile franceză, germană, spaniolă, rusă, realizat de comandorii Gh. Bibicescu, Andrei Tudorică, căpitanii - comandori Gh. Scurtu și M. Chiriță. Volumul abordează toate domeniile de specialitate care privesc construcțiile navale, comerțul și transportul maritim, navigația și arta marinărească cu toate conexele ei, îndeplinind, alături de rolul său utilitar și un rol cultural pe placul dezvoltării societății românești, consemnând, definind și explicând terminologia de marină și de comerț maritim.

În anul 1979, comandorul Anton Bejan și căpitan-comandorul (r) Mihai Bujeniță, au scos de sub tipar *Dicționarul de marină*, lucrare însumând peste 300 de termeni de navigație, artă maritimă militară, construcții navale, meteorologie nautică, terminologie a documentelor de marină, cuvinte învechite din limbajul marinăresc, dar întâlnite și azi în lucrările de specialitate, cuvinte și expresii aparținând argoului marinăresc cu veche tradiție, termeni noi corespunzători modernizării tehnicii la bordul navelor românești. Mihai Bujeniță a fost profesor cadre și ajutorul directorului de studii la școala navală, unde a predat cursuri de Navigație și Manevre și de Istoria războaielor navale (1945 - 1947)⁶.

În anul 2006 (vol I) și în anul 2008 (vol II), plecând de la fondul deja creat, comandorul Anton Bejan a coordonat elaborarea unei lucrări similare, *Dicționar Enciclopedic de Marină*, însumând 10 000 de reperi.

În anii următori au continuat să apară lucrări similare alcătuite de ofițeri de marină: *Dicționar marinăresc* (1982), semnat de locotenenții – comandori Ilie Manole și Gh. Ionescu; *Dicționar maritim român-englez* (1985), elaborat de comandanții de cursă lungă Anton Beziris și Gh. Baboi, comandorul Constantin Popa și căpitan-comandorul (r) Gh. Scurtu; *Expresii marinărești în limbile engleză și română* (1992), de comandorul (r) inginer Constantin Popa.

În ultimele decenii ale secolului trecut, cele mai numeroase contribuții s-au adus, însă, în domeniile de strictă specialitate. Ofițeri de marină precum comandantul de cursă lungă Gh. I. Balaban, a predat la Școala Navală și în aceeași instituție sub diferitele sale forme de organizare după 1948: navigație, manevre, navigație tactică și torpile, astronomie

---

⁶ Mihai Bujeniță, *Manual de marinărie*, Editura Militară, București, vol I și II - 1951, vol II 1953; *Dicționar internațional de marină- JAL*, Franța (colaborator).

(1946 - 1955)⁷. Mai târziu, în calitate de comandant de cursă lungă pe navele Marinei Comerciale, împreună cu cloc Anton Beziris profesor universitar și expert maritim⁸ și comandorul Andrei Tudorică, au format echipa de specialiști care a conceput primul curriculum pentru Institutul de Marină Civilă (1972).

Importante contribuții în domeniu au adus și comandorul Eugeniu Bălăbănescu, profesor de matematică la Școala Navală (1939 - 1952), apoi Șeful Catedrei Matematice la Școala Militară Superioară de Marină, până în 1972⁹; comandantul de cursă lungă Liviu Neguț, fost cadru didactic la școala navală, în anul 1963, în calitate de comandant al cargoului „București”, a realizat primul voiaj al unei nave românești în jurul lumii¹⁰; comandorul inginer Ion Miulescu, comandorul ing. Titu Nicolescu¹¹, și mulți alții. Excelenți specialiști în navigație și tehnică navală, au lăsat generațiilor contemporane lor și celor următoare adevărate lucrări de referință în domeniu, absolut necesare tuturor acelor care transformă tehnica, sub toate aspectele ei, în profesii de credință.

Sunt mult mai numeroși autorii marinari, tineri și talentați care au dat vigoare acestui focar, nu numai de știință navală, dar și de cultură în general, care a fost Marina Română¹².

---

⁷ Gh. I. Balaban, *Manualul ofițerului de cart*, Editura Militară, București, 1953; idem, *Conducerea navei*, Editura Tehnică, București, 1963; idem *Tratat de navigație maritimă*, Editura Sport -Turism, București, 1976.

⁸ Anton Beziris, reprezentantul I.E.F.M. NAVROM Constanța la Londra pentru problemele litigioase ale transportului maritim (1984 -1986), director general al Căpitaniei Portului Constanța (1990 - 1991), profesor universitar titularizat, respectiv prorector al Institutului de Marină Civilă Constanța (august 1991), decanul Facultății de Navigație și Transport Naval la Universitatea Maritimă Constanța (2000). În anul 2005 s-a pensionat. Alte lucrări publicate: *Accidente de navigație*, 1976; *Teoria și tehnica transportului maritim*, partea I (1977) și partea a 11-a (1979); *Contribuții la teoria deplasamentului optim al navelor* (1977); *Dicționar maritim englez-român*, Editura Tehnică, București, 1982); coautor la *Utilizarea calculatoarelor pentru determinarea cantității de marfă de la bordul navelor*, 1982, *Transportul maritim*, vol. I și II (1988, 2003) ș.a.

⁹ Eugeniu Bălăbănescu, C. Chiriac, *Trigonometria sferică și aplicațiile ei în astronomia nautică*, Editura Militară, București, 1964.

¹⁰ Liviu Neguț, *Meteorologie maritimă*, Editura Sport-Turism, București, 1981.

¹¹ Titu Nicolescu, Decan al Facultății de Electrotehnică Navală din Institutul de Marină „Mircea cel Bătrân”. A organizat și a pus în aplicare *Programul de construcție a navelor militare* în perioada 1970 – 1990.

¹² Pe larg Carmen Irène Atanasiu, *Dobrogea, Marina și spiritualitatea românească*, în *Valori ale civilizației românești în Dobrogea*, Constanța, 1993; idem, *Ofițeri de marină în știința și tehnica românească*, în „Analele Dobrogei”, serie nouă, Anul V, nr. 2, Constanța, 1999; vezi și *Monografia cademiei navale „Mircea cel Bătrân. Tradiții. Prezent. Perspective* (colectiv), Editura Yacht Club Român, București, 2002.

Din nefericire, problematica abordată de noi este imposibil de epuizat în spațiul acordat acestor rânduri, mult prea restrâns pentru a cuprinde 150 de ani, cu toate personalitățile lor marcante, care pot face subiectul temei tratate.

Totuși, prin rândurile de mai sus, ne-am propus să demonstrăm permanența unei aspirații în ființa nației române, care justifică formidabilul flux de-a lungul vremii al semenilor noștri munteni, moldoveni, ardeleni, olteni, către țărmul lui „Mircea”, deveniți astăzi oameni ai mării, pensionari cu amintiri sau încă trudituri ai acesteia.

Cu zeci de ani în urmă, personalități vizionare consimțeau la o flotă română slujită de români. Nu e vina lor că împrejurări insolite îi poartă pe marinarii noștri pe nave străine, respectați însă pentru cunoștințele și forța lor morală dobândite din școala Marinei Române, oricum s-ar numi ea într-o anumită conjunctură.

***150 YEARS OF NAVAL EDUCATION SYSTEM IN ROMANIA.
ABOUT MENTORS***

-abstract-

Key Words: Romanian Navy, Navy School, Constantin Scarlat, Corneliu Buchholtzer, Petre Barbuneanu.

The Romanian naval education system started with the Flotilla School, in 1872. This year we celebrate a century and a half since that important event in the history of our Navy. This study details each step in the evolution of the education system, with different institutions that shaped the course of sailing in Romania.